

РЕШЕНИЕ

№ 27

гр. В., 24.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОС – В., I-ВИ ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и четвърти януари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: А.М.П.

Членове: В.Й.М.
Н.Д.Н.

при участието на секретаря Н.Ц.К.
като разгледа докладваното от А.М.П. Въззивно гражданско дело № 20221300500271 по описа за 2022 година

Производството е по чл.258 -чл.273 ГПК /въззивно обжалване/.

В. гр.д. №271/2022 г по описа на ВОС е образувано по въззивна жалба на Комисия за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество/КПКОНПИ/, ЕИК 129010997, гр.София срещу Решение №21 от 15.03.2022 г. на РС Б. в частта му, в която е уважен предявеният срещу Комисията/КПКОНПИ/ иск по чл.2а от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди/ЗОДОВ/ да заплати на Б. М. И. сумата в размер на 4500 лева , представляваща обезщетение за неимуществени вреди, ведно със законната лихва , считано от датата на предявяване на иска до окончателното му изплащане.

Въззивникът излага доводи за неправилност на решението на БРС /в обжалваната част /, необоснованост и постановяване при съществени нарушения на съдопроизводствените правила, водещи до ограничаване правото на защита на ответника в производството. Излага се, че не са налице елементите на фактическия състав на отговорността по чл.2а от ЗОДОВ. Поддържа се, че неправилно е установена от първоинстанционния съд фактическата обстановка, като решаващият съд е основал правните си изводи единствено на показанията на свидетелите. Не бил обсъдил намиращите се по делото доказателства и не ги бил отнесъл към възраженията на страните, в частност възраженията на комисията изобщо не били обсъдени.

Твърди се във въззивната жалба, че в производството пред РС Б. не е било спорно, че по сигнал било образувано производство за конфликт на интереси срещу ищеца в

първоинстанционното производство в качеството му на общински съветник и председател на Общински съвет гр.Б., лице заемащо висша публична длъжност по чл.6 , ал.1 , т.32 ЗПКОНПИ. Не било взето в предвид от РС, че във връзка с твърденията в сигнала Комисията била събрала всички относими доказателства и след извършената проверка постановила решение, с което било установен конфликт на интереси по отношение на Б. И., за това че е участвал в гласуването на Решение №05 от 18.11.2019 г. по Протокол № 2 от 18.11.2019 г. на Общински съвет Б. относно определяне на работното си време, основно месечно възнаграждение, коефициент за допълнително възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит на Председателя на Общински съвет Б. и Решение № 06 по Протокол № 2 от 18.11.2019 г. относно определяне на платения годишен отпуск на Председателя на Общински съвет, в свой частен интерес, в нарушение на разпоредбата на чл.56 от ЗПКОНПИ. Видно било от изложеното в мотивната част на решението на КПКОНПИ, като е гласувал в качеството си на общински съветник в Общински съвет Б., И. е осигурил необходимото мнозинство от гласувалите общински съветници за приемане на решението, а без неговия глас, то не би могло да бъде прието.

Излага се , че към датата на постановяване на решението на КПКОНПИ съгласно действащата разпоредба на чл.37 от Закона за местното самоуправление и местната администрация /ЗМСМА/ общинският съветник не може да участва при вземане на решения, когато се отнасят до негови имуществени интереси или до интересите на съпруг и роднини по права линия и по сребрена линия до четвърта степен включително и по сватовство до втора степен включително.

Решението на КПКОНПИ било оспорено от Б. И. и отменено от АС В.. В жалбата се поддържа, че при постановяването на обжалваното решение от БРС не било взето предвид, че след даване ход по същество на административното дело било внесен законопроект в НС за изменение и допълнение на ЗМСМА и по-конкретно на разпоредбите на чл.34 и чл.37 ЗМСМА.

Поддържа се, че с промените на чл.37,ал.2 от ЗМСМА, в сила от 07.08.2020 г. законодателят е приел, че „за общинския съветник, включително за председателя на общинския съвет, не е налице конфликт на интереси при участие в подготовката, обсъждането и приемането на бюджета на общината и на възнаграждението на кметовете, на председателя на общинския съвет и на общинските съветници.“ По този начин законодателят е изключил наличието на нарушение, съставляващо конфликт на интереси по отношение на общинските съветници и председателите на общински съвети във връзка с упражнените от тях правомощия, свързани с гласуването на бюджета на общината и на съответните им възнаграждения. Посочва се, разпоредбата на § 5 от ПЗР ЗИД ЗМСМА предвижда започналите производства по установяване на конфликт на интереси за общински съветници, които не са приключили до влизане в сила на закона, се приключват при условията на новия закон.

В мотивите си АС към постановеното Решение №153 от 10.08.2020 г. се бил позовал на приетата изрична законова разпоредба на чл.37,ал.2 ЗМСМА, за да приеме , че не е налице конфликт на интереси. В този смисъл се поддържа, че решението на Комисията за установяване на конфликт на интереси по отношение на ищеца в качеството му на председател на ОС Б. към момента на постановяването му било законосъобразно и съответно на действащите към този момент закони

разпоредби.

Оттук се прави извод, че не е налице незаконосъобразен акт, от който да следват претендираните вреди. Считат, че формалната отмяна на акта на Комисията не означава незаконосъобразност на акта на ответната страна, а това означавало, че липсва първата предпоставка от ЗОДОВ за присъждане на обезщетение по този закон.

На следващо място се поддържа, че не е налице и вторият елемент от сложния фактически състав, необходим за ангажиране на отговорността на КПКОНПИ, а именно причинна връзка между действията на Комисията и претендираните вреди. В тази връзка се излага, че не били правилно интерпретирани събраните писмени и устни доказателства от решаващия състав на РС Б., което било довело до грешен извод относно наличието на правно основание за присъждането на вреди. Поддържа се, че по делото не били събрани доказателства за трайни негативни последици за физическото и психическото състояние на ищеца, както и за опетняване на доброто му име.

Поддържа се, че правото на защита на КПКОНПИ било нарушено, тъй като съдът отказал да допусне доказателства, поискани от страната преди доклада по чл.146, ал.1 ГПК.

Поддържа се, че проверката е продължила около осем месеца: от постъпването на сигнала на 27.11.2019 г. до 10.08.2020 г. когато е отменено решението на Комисията с решение на АС В., срок който според страната се приема за разумен. Твърди се, че дори да е налице увреждане, то не се характеризира с продължителност и по-висока степен на интензивност. Поради изложеното представителя на КП КОНПИ счита, че на ищеца в първоинстанционното производство не се следва обезщетението, което претендира.

На последно място се сочи, че не е ясен критерия на районния съд за справедливо обезщетение, поради което счита присъденото такова от 4500 лева за прекомерно и в несъответствие с принципа за пропорционалност между претърпените неимуществени вреди и паричното им възмездяване.

Иска се да бъде отменено обжалваното решение и се отхвърли предявения иск като неоснователен и недоказан, алтернативно се иска да бъде намалено присъденото обезщетение съобразно разпоредбата на чл.52 ЗЗД. Претендират се разноски.

Б. М. И. е подал в срок отговор на въззивната жалба, с която моли съда да постанови съдебно решение, е което потвърди първоинстанционното решение, като излага следните съображения:

Предявеният иск е по чл. 2а от ЗОДОВ, като уредената в посочения текст от закона отговорност на държавата е обективна. Вината не е елемент от фактическия състав. По делото е безспорно установено, че решението на КПКОНПИ, с което по отношение на ищеца е установен конфликт на интереси, съответно му е наложена глоба и постановено отнемане на получено трудово възнаграждение, е отменено като незаконосъобразно с влязло в сила решение на Административен съд В., постановено по адм. дело № 108/2020г. Няма спор, че решението на КПКОНПИ е индивидуален административен акт, съответно, че попада в приложното поле на чл. 2а от ЗОДОВ. Без значение е основанието за неговата отмяна. Сочи, че основен мотив за отмяната на решението на КПКОНПИ не е настъпилата по време на висящността на производството законодателна промяна, а това, че при упражняването на правото си на глас в общинския съвет, в качеството си на общински съветник, ищецът не бил упражнявал властнически правомощия, а такива, които имат организационен характер свързани с определяне елементите на трудовото правоотношение на Председателя на общинския съвет, произтичащо от избора му. Позоваването на законодателната промяна било използвано от съда, за да извърши тълкуване на ЗПКОНПИ, съответно на ЗМСМА в съответствие с чл. 46 от ЗНА. Очевидно е, според въззиваемия, че новата

норма на чл. 37. ал. 2 от ЗМСМА и придаващата ѝ обратно действие норма на § 5 от ЗИДЗМСМА имат тълкувателен характер, съответно и действие към момента на влизането в сила па чл. 37, ал. 1 от ЗМСМА. В този смисъл, счита, тезата на КПКОНПИ, че нейният акт бил законосъобразен, а след законодателното изменение незаконосъобразен, за несъстоятелна. Законодателната промяна била направена именно е цел да се внесе яснота в съдържанието на чл. 37, ал. 1 от ЗМСМА. Сочи, че смисълът вложен в посочената разпоредба изначално не е бил този, който е мотивирал КПКОНПИ да издаде отмененото решение. От тук страната извежда извода за наличие на първата предпоставка: наличие на незаконосъобразен акт, който е отменен от съда. Излага, че необсъждането на доводи е съществено нарушение на съдопроизводствените правила, но само ако е обусловило неправилност на решението, какъвто настоящият случай не е.

Поддържа се в отговора, че е невярно твърдението, че по делото не били събрани доказателства за твърдения от ищеца неимуществени вреди. За установяване на факта, че ищецът се е ползвал с широко обществено доверие и добро име, било представено решение на общинската изборителна комисия Б.. Това се установявало и от представения протокол от решение на Общинския съвет за избора му за негов председател. Установявало се и от показанията на тримата разпитани свидетели, които се основават на непосредствени впечатления и са непротиворечиви. В този смисъл, св. Ц. е посочил, че ищецът е разработил детски лагер, който е посещаван от деца от цялата страна и от чужбина - нещо което не би се случило, ако родителите им му нямаха доверие. С.П. заявила „Б. беше член на БСП и за него лично е преференции гласуваха около 100 човека, т.е. същият се е ползвал с обществено доверие. За установяване на факта, че ищецът е разполагал със собствени бизнес и имущество, за който се е страхувал да не пострада с влизане в сила на решението на КПКОНПИ, били представени: два броя нотариални актове за дарение на недвижими имоти и актуално състояние от търговския регистър, от което било видно, че ищецът и Стела Петрова, с която живее па съпругески начала са внесли в капитала на „Т.“ ООД множество недвижими имоти, находящи се в землището на с.С.. Установявало се и, че са съдружници в дружеството. От представения договор за кредит, се установявало, че дружеството е ползвало банков кредит за ремонт и реконструкция на сграда, апортирана в капитала му, която ще се ползва за детски ваканционен лагер. От показанията на св. Ц. се установявало, че ищецът е развивал именно такъв бизнес - организиране на детски лагер в с. С.. Това обстоятелство било установено и от показанията на С.П..

От показанията на св. Ц. се установила личностна характеристика на ищеца и начина, по които се било отразило решението на Комисията: „Знам го като жизнерадостен и винаги усмихнат, много инициативен човек.“, „И го познавам като човек, които направи много за развитието на туризма в общината.“ отсъстваше от заседания на комисии и сесии - нещо което не беше правил преди“, „След като съда отмени решението на комисията, Б. стана същия жизнерадостен и инициативен човек“. От показанията на С.П. се установи, че: „Усетихме, че се върна доверието на хората в него“, т.е. че същият се е ползвал с обществено доверие.

За характера на неимуществените вреди и причинната връзка между отменения незаконосъобразен акт и тях били събрани гласни доказателства. Подчертава се в отговора на въззивната жалба, че подлежат на обезщетяване всички, а не само предвидимите вреди, доколкото същите произтичат от деликт. Вредите, свързани с накръняване на доброто име на ищеца, самооценка и доверието у него в обществото се установявали от показанията на св. Ц., който заявява: „След като разбра за това производство г-н М. стана затворен, не беше същия жизнерадостен човек, който познавах преди, замислен, отсъстваше от заседания па комисии и от сесии, което не беше правил до този момент.“, „В общи линии се притесняваше за името, което има в града... Според св. Ж. „След решението на комисията и сред наши общи познати някак си се оформи като общественото мнение това, което се носеше като слух, че е злоупотребил с общественото доверие и е извършил нещо нередно. И от носител па някаква промяна се оказа всъщност част от зловредното статукво. Безпокоеше се от това, което се е създадо около името му като обществена нагласа - в малкия град хората са подвластни на такива внушения, хората гледаха на него като на човек извършил нещо нередно и опетняваше името му.“; „Не мога да кажа дали се промени отношението към него след решението на съда, но винаги у хората остава неприятно усещане от един такъв слух.“. Според С.П.: „Имахме опасения, че тръгнаха слухове, че Комисията е установила, че той е виновен, а за хората тази комисия е свързана с корупция и незаконно придобито имущество - те смятат, че това е най-голямото престъпление - че си извършил такова нарушение. Когато това се предава от уста на уста естествено се отразява на отношението към него. Хората говореха, че предстои да бъде освободен от поста председател на ОбС без да вникнат

по същество и да разберат какво всъщност става.”, „Той се опасяваше, че може да се стигне до отстраняване от поста в ОбС, като резултат от решението на Комисията. Хората в града започнаха по време на производството да говорят, че едва ли не е извършил някакво престъпление.“ „След решението на съда - това решение беше голямо облекчение за нас. Усетихме, че се върна доверието на хората в него - разбраха, че не е имало извършено престъпление”.

Вредите в професионален план. св. Ц. описва е отсъствията от заседания комисии и на общинския съвет при предхождащата силна активност в качеството на ищеца па председател па общинския съвет и общински съветник. Според С.П. решението на КПКОНПИ е довело до това, че не можели да си вършат нормално работата през това време като само този проблем им бил в главите.”.

Решението било предизвикало вреди и в личен план, и в семеен план. Така според св. Ц.: „...Реакцията на г-н М. след решението беше, че той беше много притеснен това да не навреди на бизнеса с детските лагери, а също така и да не повлияе на институциите - банките да изискат да връща кредитите, които има. Също така и да не спрат да пращат децата си на лагера в С. родителите от страната. В общи линии се притесняваше за името, което има в града. Събирахме се в една компания с него - той започна да отказва участие в тези срещи.”

Според св. Ж.: „След това производство той се промени много - като че ли изчезна. Преди това ние поддържахме контакти сравнително често, по след началото на това производство той спря да ми се обаждат и да се виждаме. В редките случаи, когато се чувахме звучеше напрегнат, обезпокоен и тревожен. Така че промяната беше повече от очевидна.” „След като започна производството спря да ми се обаждат, след решението на съда камък му падна от плещите - вече стана стария човек, който познавах от преди.”. Според С.П.: „За нас решението беше изненадващо - бяхме сигурни, че той не е осъществил конфликт па интереси.”. след като излезе това решение на комисията Б. се почувства много зле и ние членовете на семейството и си давахме сметка какви последици може да има това върху живота ни изобщо. Отношенията в личен план за тези няколко месеца преди да бъде отменено това решение бяха такива, че в семейството ни не се говореше за нищо друго, освен за този проблем. Опасенията ни бяха - неговите и на цялото семейство, че ще се отрази на работата ни занапред, това решение може да доведе до ревизия на нас и на децата ни с 10 годишна давност назад. Което е проблем за нас да представим документи за това, както и за всеки друг човек. Опасенията бяха, че кредита който сме взели, за да развиваме бизнес може да стане предсрочно изискуем и да се отрази фатално на бизнеса ни, че същото може да се случи и е бизнеса на децата ни като свързани с него лица. Бизнеса ни е свързан с туристически услуги, по ако кредита беше станал предсрочно изискуем нямаше да можем да оцелеем. Не е имал срещи с приятели докато траеше делото, бяхме много притеснени, мисълта ни беше насочена към тези проблеми, той се отчужди и от мен и от децата ни.“, „Ние четохме закона и след консултации с адвокат разбрахме, че кредита може да стане предсрочно изискуем. Може да се запорират сметките ни.”. Видно било от изложеното , че въззиваемият е изпитал силно притеснение от отмененото решение, прераснало в основателен страх, че ще бъдат накърнени неговата чест и достойнство и добро име в обществото. Решението било повлияло на обществените нагласи за неговата личност, свързани с доверието и доброто му име в града. Повлияло било на работата му като общински съветник и председател на съвета. Повлияло негативно на работата, свързана със семейния бизнес. Повлияло било и на отношенията му с неговите близки приятели /ограничаване на контактите му с тях и жената, с която от дълги години живеел на съпругески начала /отчужденост от нея и децата/. Предизвикало било страхове свързани със сриване на репутацията на семейния му бизнес, бъдещата му възможност да изхранва семейството си. Предизвикало основателен страх, че КПКОНПИ въз основа на влязло в сила решение ще започне проверка за установяване на незаконно придобито имущество, което ще предизвика предсрочна изискуемост на кредит, невъзможност кредита да бъде върнат и в крайна сметка до загуба на имущество и доход. Видно било, че решението на КПКОНПИ е причинило на ищеца в първоинстанционното производство значителни психически страдания, който подлежат на обезщетяване по справедливост.

Характерът на претендираните вреди, предполагала свидетелите да имат преки впечатления за личността на ищеца, за изпитваните от него негативни емоции и негативни изменения в начина му на живот. По тази причина заинтересованост на свидетелите не можело да се твърди, доколкото не би имало производство, в което претърпените болки и страдания да бъдат доказани. Съдът бил кредитирал показанията на свидетелите на база техните непосредствени впечатления, логичността

и последователността им, както чрез установяване на липса на противоречия между тях при съпоставката им. В този смисъл невярно било твърдението, че показанията били просто преразказани.

Невярно било твърдението, че свидетелите не знаели за водената срещу ищеца проверка. Обратен и тримата са заявили, че този факт им е известен, както и самото решение на КПКОНПИ.

Поддържа се, че неимуществените вреди могат да бъдат установявани е всякакви допустими доказателствени средства, каквито са и свидетелските показания. В този смисъл доводът на жалбоподателя, че не били представени писмени доказателства бил несъстоятелен. Невярно било и твърдението, че от решението на КПКОНПИ не може да произтече отстраняване от длъжността му на Председател на Общинския съвет и общински съветник. Тази възможност пряко следвала от чл. 80 от ЗКОНПИ във връзка с чл. 24, ал. 3. т. 3 и чл. 30, ал. 4. г. 11 от ЗМСМА. Невярно било и твърдението, че от решението на КПКОНПИ не може да последва отнемане на имущество. По силата на чл. 108. ал. 5 от ЗПКОНПИ производство по отнемане на незаконно придобито имущество се образува при наличие на влязъл в сила акт за установяване на конфликт на интереси. Именно защото е знаел за тези законови възможности, Б. М. И. като председател на общински съвет е изпитвал притеснение и основателен страх от опит за реализиране или реализиране на тези възможности.

В отговора на ответника, отсъствали каквито и да било конкретни оспорвания на характера на претърпените от ищеца болки и страдания, въпреки, че такива ясно били посочени в исковата молба. Оспорена била единствено възможността такива да произтекат от действия на КПКОНПИ. Не били направени и каквито и да било доказателствени искания. За първи път доказателствени искания, без твърдения за конкретни факти, били направени в първото по делото заседание. В тежест на ответната по иска страна доказателствена тежест не била разпределяна. Сочи се в отговора, че възможността да се сочат и представят доказателства преди обявяване на доклада по чл. 146 от ГПК за окончателен, съществува само във връзка с него и разпределяната доказателствена тежест въз основа на твърденията на страните. Ответникът не бил правил фактически оспорвания, а само правни. В контекста на изложеното оплакване на жалбоподателя, че бил лишен от възможност да представи писмени доказателства било неоснователно.

Сочи се, че дружеството „Т. Тур“ било създадено преди постановяване на решението на КПКОНПИ през февруари 2020 г., а наличието на внесен капитал в търговското дружество „ДОМОС“ ЕООД, създадено през 2008 г. не може да изключи опасението как ще бъде заплатена глобата наложена през 2020 г.

Поддържа се, че оплакванията развити в т. 3 от въззивната жалба са неоснователни дотолкова, доколкото в исковата молба не се твърди, че неимуществените вреди са произтекли от необосновано дълъг срок на производството пред КПКОНПИ и пред административния съд. Излага се, че съдът постановил обжалваното решение, при определяне размера на обезщетението е съобразил срока от постановяване на решението на КПКОНПИ до неговата отмяна, като е намалил претенцията.

Моли съда да постанови решение, с което да потвърди първоинстанционното решение в обжалваната му от КПКОНПИ част. Претендират разноски.

В срока за отговор на подадената от КПКОНПИ въззивна жалба е подадена от Б. М. И. насрещна въззивна жалба, с която се иска да бъде отменено решението на БРС, в частта, в която е отхвърлен предявения от него иск за обезщетение и се уважи същия до пълния предявен размер. Поддържа се неправилност на решението, поради постановяването му в нарушение на материалния закон. Излага се, че първоинстанционният съд не е отчел притесненията и отрицателните емоции на ищеца, свързани с последиците от влизане в сила на решението на КПКОНПИ, с което е установен конфликт на интереси. Сочи, че решаващият съд е приел, че посочените негативни изживявания не били недоказани, но е изключил наличието на причинна връзка между тях и административния акт на ответната страна и влизането му в сила. Твърди се, че решението е постановено в нарушение на чл. 52 ЗЗД, като първоинстанционният съд не е обсъдил редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства и значението им за присъдения размер на обезщетението, като личността на увредения в обществен и личен план, начина му на живот в обичайна среда, отражението върху личния, обществен и професионалния живот, разгласа и публичност. Излага се, че не е взет предвид характера на населеното място, обществения отзвук в такова населено място и промяната в начина на живот, както и др.

обстоятелства.

Против насрещната въззивна жалба е постъпил отговор от КПКОНПИ чрез процесуалния представител гл.юрисконсулт П.А., в който се оспорва като неоснователна насрещната въззивна жалба. Моли да не бъде уважена. Излага се, че не били доказани негативните изживявания на ищеца, оттук липсва вреда и съответно причинна връзка с действията на Комисията. Твърди се, че не било доказано наличието на трайни негативни последици за психическото и физическото състояние на ищеца, както и в резултат на действията на КПКОНПИ да е опетнено доброто име на ищеца. Излага се, че в тежест на ищеца било да докаже всички елементи от ФС на отговорността на държавата по реда на ЗОДОВ. Иска се порочния съдебен акт на БРС да бъде отменен изцяло и искът да бъде отхвърлен изцяло, като бъде оставена насрещната въззивна жалба без уважение.

Контролиращата страна Прокуратура на РБ не е подала отговор на въззивната жалба.

Въззивната жалба е допустима. С оглед на така установената фактическа обстановка, В.ският ОС намира следното от правна страна:

Съгласно чл. 269 ГПК, въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението и по допустимостта му в обжалваната му част, а по всички останали въпроси той е ограничен от посоченото в жалбата.

Въззивният съд не може да се произнася по основания за неправилност на въззивното решение, извън посочените във въззивната жалба, освен в случаите, когато прилага материалния закон, определяйки сам точната правната квалификация на предявените искове и на насрещните права и възраженията на страните. Вън от това той проверява само посочените в жалбата правни изводи, законосъобразността на посочените в жалбата процесуални действия и обосноваването на посочените в жалбата фактически констатации на първоинстанционния съд. В този смисъл е и установената задължителна съдебна практика, обективирана в решения на Върховния касационен съд, постановени по реда на чл. 290 ГПК: решение № 57 от 12.03.2012 г. по гр. д. 212/2011 г. IV г. о.; решение № 230 от 10.11.2011 г. по гр. д. № 307/2011 г. II г. о., решение № 385 от 18.04.2012 г. по гр. д. № 1538/2010 г.

Съгласно задължителните указания и разясненията относно правомощията на въззивната инстанция предвид разпоредбата на чл. 269 от ГПК, дадени с т. 1 и мотивите към нея от тълкувателно решение № 1/09.12.2013 г. на ОСГТК, въззивният съд се произнася служебно само по въпросите относно валидността и процесуалната допустимост на първоинстанционното решение, а при проверката относно правилността на същото -само за приложението на императивни материално правни норми и когато следи служебно за интереса на някоя от страните по делото или за интереса на родените от брака ненавършили пълнолетие деца при произнасяне на мерките относно упражняването на родителските права, личните отношения, издръжката на децата и ползването на семейното жилище; като по останалите въпроси въззивният съд е ограничен от релевираните във въззивната жалба основания и в рамките на заявеното с нея искане за произнасяне от въззивния съд.

Обжалваното решение, предмет на настоящата проверка, е валидно и допустимо – постановено е от компетентен съд, съобразно правилата на родовата и местната подсъдност, от надлежен състав и в рамките на правораздавателната власт на съда, изготвено е в писмена форма и е подписано. Депозираната срещу него въззивна жалба е подадена в преклузивния срок, от надлежна страна и при наличие на правен интерес, поради което е процесуално допустима. Разгледана по същество, въззивната жалба се явява неоснователна, поради следните съображения:

След преценка на доводите в жалбата и доказателствата по делото, въззивният съд приема за установено следното от фактическа и правна страна :

Пред Районен съд Б. е предявен иск с правно основание чл.1 от ЗОДОВ и чл.86 ЗЗД с цена на иска 10 000 лева.

За да уважи частично иска **БРС е приел**, че ищецът е председател на ОбС Б. и общински съветник избран от квотата на БСП. Съвместно със съжителстващата с него развива бизнес чрез „Т.“ ООД. Дружеството е собственик на апортирани недвижими имоти и ползва кредит в р-р на 160 000лв.

В началото на 2020 г. по сигнал КПКОНПИ образувала срещу ищеца в качеството му на лице , заемащо висша публична длъжност по смисъла на чл.6,ал.1,т.23 от ЗКОНПИ- общински съветник и председател на Общинския съвет гр.Б. , производство за установяване конфликт на интереси.

Производството по чл. 71 ЗПКОНПИ е приключило с Решение № РС - 898-19-032/08.04.2020г. на КПКОНПИ, с което се установява конфликт на интереси по отношение на ищеца - гласуване в свой частен интерес, в нарушение на чл. 56 ЗПКОНПИ относно определяне на работното време, основното месечно възнаграждение, коефициент за допълнително възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит на Общински съвет и относно определяне на платения годишен отпуск на Председателя на Общинския съвет. С решението на Комисията е била наложена глоба на ищеца в размер на 5000 лева на основание чл.171, ал.1 ЗКОНПИ за осъществяване конфликт на интереси и е постановено отнемане в полза на общината дневното му трудово възнаграждение за 18.11.2019 г. в размер на 38,78 лева. Ищецът Б.М.И. обжалвал решение № РС - 898-19-032/08.04.2020г. на КПКОНПИ и с Решение на АС В. по адм.д. № 108/2020г., влязло в сила на 26.08.2020г. е отменено като незаконосъобразно.

Решението на КПКОНПИ представлява индивидуален административен акт, който е издаден при осъществяване на административна дейност от КПКОНПИ в качеството ѝ на специализиран държавен орган.

По делото са разпитани трима свидетели, които установяват следното:

Свидетеля Ц. в показанията си твърди, че познава ищеца по-добре от около десет години, както и поради това, че същият е зам. председател на ОбС Б.. Бил жизнерадостен и усмихнат човек, след проблемите с комисията бил вече загрижен, замислен, станал затворен. Бил подтиснат около проблемите, които имал, загрижен за своето име, за това, че едно такова решение може да повлияе на него и на семейството му. Също и че кредита, който е взел може да стане изискуем предварително, притеснявало го, че когато това стане известно в страната - може да повлияе и на родителите да спрат да изпращат децата си при него на лагер.

Свидетелят Ж. в показанията си твърди, че познава ищеца от около двадесет години. По време на производството пред комисията ищеца бил притеснен, затворил се в себе си. Отбягвал контакти със свидетеля и с други общи техни познати. Когато се чували бил напрегнат, обезпокоен и тревожен. В града тръгнали слухове, техни общи познати споделяли, че е злоупотребил с общественото доверие и е извършил нещо нередно.

Свидетелят Петрова от 18 години живее на съпружески начала с ищеца. Твърди, че по време на самото производство пред КПКОНПИ все още с ищеца били спокойни, че няма конфликт на интереси - на сайта на НАПОС била изнесена информация, че при гласуване на заплата на председател ОБС от самия него - не е налице конфликт на интереси, консултира ли се и с адвокат, който ги уверил в същото. След решението ищеца се почувствал много зле. Имали притеснения за семейния им бизнес и за бизнеса на своите деца, че това можеше да доведе предсрочна изискуемост на кредита им и да се отрази фатално на бизнеса им, както и че същото може да се случи и с бизнеса на децата им като свързани с него лица. Не е имал срещи с приятели докато траело делото, били много притеснени, мисълта им била насочена само към тези проблем, ищеца се отчуждил и от свидетелката и децата.

Хората започнали да се съмняват в почтеността на ищеца - тръгнали слухове, че Комисията е установила, че той е виновен, а за тях тази комисия е свързана с корупция и незаконно придобито имущество - смятали, че това е най-голямото престъпление. Говорело се, че предстои да бъде освободен от поста председател на ОБС.

От правна страна:

БРС е приел, че искът е с правно основание чл.2а ЗОДОВ - държавата отговаря за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на органите и на длъжностните лица по ЗОПДИПД /отм./, извършени при или по повод изпълнение на правомощията или службата им. В случая незаконосъобразните действия са образуване на производство срещу ищеца за установяване конфликт на интереси по чл.71 ЗПКОНПИ, приключило с решение за установяване на конфликт на интереси, което е било обжалвано и отменено от АС В. с решение по адм.д.108/20 г. , влязло в сила на 26.08.2020 г.

Решението на БРС е правилно в обжалваната част.

Съгласно задължителната практика на ВС и ВКС, инкорпорирана в ППВС № 4/23.12.1968 г., решение № 427/16.06.2010 г. по гр.д. № 273/2009 г., III г.о., решение № 388/02.12.2013 г. па гр.д. № 1030/2012 г., I. г.о., решение № 480/23.04.2013 г. по гр.д. № 85/2012 г., I V г.о., решение № 449/16.05.2013 г. по гр.д. № 1393/2011 г., I. г.о., решение № 96/31.05.2013 г. по гр.д. № 792/2012 г., IV г.о., решение № 123/23.06.2013 г. по гр.д. № 254/2014 г., III г.о., решение № 389/04.08.2014 г. по гр.д. № 40/2013 г., I. г.о., решение № 358/06.01.2015 г. по гр.д. № 2026/2014 г., I V г.о., решение № 151/13.05.2014 г. по гр.д. № 5386/2013 г., I V г.о., решение № 267/26.06.2014 г. по гр.д. № 820/2012 г., IV г.о. и др., в понятието неимуществени вреди се включват всички телесни и психически увреждания на пострадалия, претърпените болки и страдания, които в своята цялост представляват негативни емоционални изживявания на лицето, намиращи не само негативно отражение в психиката, но и в социален дискомфорт в определен период от време. Обезщетението за неимуществени вреди по ЗОДОВ е за увреждане на неимуществени права, блага или правно защитими интереси. Вредите се изразяват в нравствените, емоционални, психически, психологически терзания на личността, накърнената чест, достойнство, добро име в обществото. Размерът на обезщетението за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост след преценка на всички конкретно обективно съществуващи обстоятелства и при наличие на причинна връзка с незаконните актове на правозащитните органи. Справедливостта, като критерии за

определяне паричния еквивалент на неимуществените вреди не е абстрактно понятие, а се извежда от преценката на конкретните обстоятелства, които носят обективни характеристики – характер и степен на увреждане, начин и обстоятелства, при които е получено, последици, продължителност и степен на интензитет, възраст на увредения, обществено и социално положение. Като база за определяне паричния еквивалент на обезщетението следва да служи още икономическият растеж, стандартът на живот и средностатистическите показатели за доходите и покупателните възможности в страната към датата на увреждането. Размерът на обезщетението не следва да бъде източник на обогатяване за пострадалия. Нормално е да се приеме, че по време на необосновано воденото срещу него производство лицето изпитва неудобства, чувства се унижено, а също така притеснено и несигурно, накърняват се моралните и нравствени ценности у личността, както и социалното му общуване. Когато се твърди причиняване на болки и страдания над обичайните за такъв случай или конкретно увреждане на здравето, а също и други специфични увреждания, с оглед конкретни обстоятелства – личността на увредения, обичайната му среда и обществено положение, съдът може да ги обезщети само при успешно проведено пълно и главно доказване от ищеца, като са допустими всички доказателствени средства.

В случая срещу ищеца е водено производство по ЗКОНПИ, но не и наказателно производство. Ищецът е основен ответник по искането на КОНПИ. Продължителността на производството е около 8 месеца.

Предявеният иск е по чл. 2а от ЗОДОВ, като уредената в посочения текст от закона отговорност на държавата е обективна. Вината не е елемент от фактическия състав. По делото е безспорно установено, че решението на КПКОНПИ, с което по отношение на ищеца е установен конфликт на интереси, съответно му е наложена глоба и постановено отнемане на получено трудово възнаграждение, е отменено като незаконосъобразно с влязло в сила решение на Административен съд В., постановено по адм. дело № 108/2020г. Няма спор, че решението на КПКОНПИ е индивидуален административен акт, съответно, че попада в приложното поле на чл. 2а от ЗОДОВ. Основен мотив за отмяната на решението на КПКОНПИ не е настъпилата по време на висиящността на производството законодателна промяна, а това, че при упражняването на правото си на глас в общинския съвет, в качеството си на общински съветник, ищецът не бил упражнявал властнически правомощия, а такива, които имат организационен характер свързани с определяне елементите на трудовото правоотношение на Председателя на общинския съвет, произтичащо от избора му. Позоваването на законодателната промяна било използвано от съда, за да извърши тълкуване на ЗПКОНПИ, съответно на ЗМСМА в съответствие с чл. 46 от ЗНА. Според АС В. в отменителното решение, новата норма на чл. 37. ал. 2 от ЗМСМА и придаващата ѝ обратно действие норма на § 5 от ЗИДЗМСМА имат тълкувателен характер, съответно и действие към момента на влизането в сила на чл. 37, ал. 1 от ЗМСМА. В този смисъл, възражението на КПКОНПИ, че нейният акт бил законосъобразен, а след законодателното изменение незаконосъобразен е неоснователно. От тук следва извод за наличието на първата предпоставка: незаконосъобразен акт, който е отменен от съда.

Що се отнася до това дали ищецът е претърпял реално вреди от действията на КПКОНПИ, от какво естество и в какъв размер. За установяване на факта, че ищецът се е ползвал с широко обществено доверие и добро име, е представено решение на общинската изборителна комисия Б.. Това се установява и от представения протокол от решение на Общинския съвет за избора му за негов председател. Установява се и от показанията на тримата разпитани свидетели, които се основават на непосредствени впечатления и са непротиворечиви. В този смисъл, св. Ц. е посочил, че ищецът е разработил детски лагер, който е посещаван от деца от цялата страна и от чужбина - нещо което не би се случило, ако родителите им му нямали доверие. С.П. заявила „Б. беше член на

БСП и за него лично е преференции гласуваха около 100 човека, т.е. същият се е ползвал с обществено доверие. За установяване на факта, че ищецът е разполагал със собствени бизнес и имущество, за който се е страхувал да не пострада с влизане в сила на решението на КПКОНПИ, били представени: два броя нотариални актове за дарение на недвижими имоти и актуално състояние от търговския регистър, от което било видно, че ищецът и С.П., с която живее на съпругески начала са внесли в капитала на „Т.“ ООД множество недвижими имоти, находящи се в землището на с.С.. Установено е и, че са съдружници в дружеството. От представения договор за кредит, се установява, че дружеството е ползвало банков кредит за ремонт и реконструкция на сграда, апортирана в капитала му, която се ползва за детски ваканционен лагер. От показанията на св. Ц. се установява, че ищецът е развивал именно такъв бизнес - организиране на детски лагер в с. С.. Това обстоятелство е установено и от показанията на С.П..

От показанията на св. Ц. се установява и личностна характеристика на ищеца и начина, по които му се е отразило решението на Комисията: „Знам го като жизнерадостен и винаги усмихнат, много инициативен човек.“, „И го познавам като човек, който направи много за развитието на туризма в общината.“ отсъстваше от заседания на комисии и сесии - нещо което не беше правил преди“, „След като съда отмени решението на комисията, Б. стана същия жизнерадостен и инициативен човек“. От показанията на С.П. се установи, че: „Усетихме, че се върна доверието на хората в него“.

За характера на неимуществените вреди и причинната връзка между отменения незаконосъобразен акт и тях са събрани гласни доказателства. Вредите, свързани с накърняване на доброто име на ищеца, самооценка и доверието у него в обществото се установяват от показанията на св. Ц., който заявява: „След като разбра за това производство г-н М. стана затворен, не беше същия жизнерадостен човек, който познавах преди, замислен, отсъстваше от заседания на комисии и от сесии, което не беше правил до този момент.“, „В общи линии се притесняваше за името, което има в града... Според св. Ж. „След решението на комисията и сред наши общи познати някак си се оформи като общественото мнение това, което се носеше като слух, че е злоупотребил с общественото доверие и е извършил нещо нередно. И от носител на някаква промяна се оказва всъщност част от зловредното статукво. Безпокоеше се от това, което се е създавало около името му като обществена нагласа - в малкия град хората са подвластни на такива внушения, хората гледаха на него като на човек извършил нещо нередно и опетняваше името му.“; „Не мога да кажа дали се промени отношението към него след решението на съда, но винаги у хората остава неприятно усещане от един такъв слух.“. Според С.П.: „Имахме опасения, че тръгнаха слухове, че Комисията е установила, че той е виновен, а за хората тази комисия е свързана с корупция и незаконно придобито имущество - те смятат, че това е най-голямото престъпление - че си извършил такова нарушение. Когато това се предава от уста на уста естествено се отразява на отношението към него. Хората говореха, че предстои да бъде освободен от поста председател на ОбС без да вникнат по същество и да разберат какво всъщност става.“, „Той се опасяваше, че може да се стигне до отстраняване от поста в ОбС, като резултат от решението на Комисията. Хората в града започнаха по време на производството да говорят, че едва ли не е извършил някакво престъпление.“ „След решението на съда - това решение беше голямо облекчение за нас. Усетихме, че се върна

доверието на хората в него - разбраха, че не е имало извършено престъпление".

Вредите в професионален план. св. Ц. описва с отсъствията от заседанията на комисии и на общинския съвет при предхождащата силна активност в качеството на ищеца на председател на общинския съвет и общински съветник. Според С.П. решението на КПКОНПИ е довело до това, че не можели да си вършат нормално работата през това време като само този проблем им бил в главите."

Решението било предизвикало вреди и в личен план, и в семеен план. Така според св. Ц.: „...Реакцията на г-н М. след решението беше, че той беше много притеснен това да не навреди на бизнеса с детските лагери, а също така и да не повлияе на институциите - банките да изискат да връща кредитите, които има. Също така и да не спрат да пращат децата си на лагера в С. родителите от страната. В общи линии се притесняваше за името, което има в града. Събирахме се в една компания с него - той започна да отказва участие в тези срещи."

Според св. Ж.: „След това производство той се промени много - като че ли изчезна. Преди това ние поддържахме контакти сравнително често, по след началото на това производство той спря да ми се обаждат и да се виждаме. В редките случаи, когато се чувахме звучеше напрегнат, обезпокоен и тревожен. Така че промяната беше повече от очевидна." „След като започна производството спря да ми се обаждат, след решението на съда камък му падна от плещите - вече стана стария човек, който познавах от преди." Според С.П.: „За нас решението беше изненадващо - бяхме сигурни, че той не е осъществил конфликт на интереси." „След като излезе това решение на комисията Б. се почувства много зле и ние членовете на семейството и си давахме сметка какви последици може да има това върху живота ни изобщо. Отношенията в личен план за тези няколко месеца преди да бъде отменено това решение бяха такива, че в семейството ни не се говореше за нищо друго, освен за този проблем. Опасенията ни бяха - неговите и на цялото семейство, че ще се отрази на работата ни занапред, това решение може да доведе до ревизия на нас и на децата ни с 10 годишна давност назад. Което е проблем за нас да представим документи за това, както и за всеки друг човек. Опасенията бяха, че кредита който сме взели, за да развиваме бизнес може да стане предсрочно изискуем и да се отрази фатално на бизнеса ни, че същото може да се случи и е бизнеса на децата ни като свързани с него лица. Бизнеса ни е свързан с туристически услуги, по ако кредита беше станал предсрочно изискуем нямаше да можем да оцелеем. Не е имал срещи с приятели докато траеше делото, бяхме много притеснени, мисълта ни беше насочена към тези проблеми, той се отчужди и от мен и от децата ни." „Ние четохме закона и след консултации с адвокат разбрахме, че кредита може да стане предсрочно изискуем. Може да се запорират сметките ни." Видно от изложеното въззиваемият е изпитал силно притеснение от решението на Комисията, преди отмяната му, прераснало в основателен страх, че ще бъдат накърнени неговата чест и достойнство и добро име в обществото. Решението повлияло на обществените нагласи за неговата личност, свързани с доверието и доброто му име в града. Повлияло на работата му като общински съветник и председател на съвета. Повлияло негативно на работата, свързана със семейния бизнес. Повлияло и на отношенията му с неговите близки приятели /ограничаване на контактите му с тях и жената, с която от дълги години живеел на съпружески начала /отчужденост от нея и децата/. Предизвикало страхове свързани със сиване на репутацията на семейния му

бизнес, бъдещата му възможност да изхранва семейството си. Предизвикало основателен страх, че КПКОППИ въз основа на влязло в сила решение ще започне проверка за установяване на незаконно придобито имущество, което ще предизвика предсрочна изискуемост на кредит, невъзможност кредита да бъде върнат и в крайна сметка до загуба на имущество и доход. Видно било, че решението на КПКОППИ е причинило на ищеца в първоинстанционното производство значителни психически страдания, който подлежат на обезщетяване по справедливост.

Съдът е кредитирал показанията на свидетелите на база техните непосредствени впечатления, логичността и последователността им, както чрез установяване на липса на противоречия между тях при съпоставката им. В този смисъл неоснователно е твърденето във въззивната жалба, че показанията били преразказани. Свидетелите са депозирали показания , че са знаели за водената срещу ищеца проверка, както и самото решение на КПКОНПИ.

Като съобрази изложеното, съдът приема за доказано, че за времето от образуване на производство за установяване на конфликт на интереси до отмяната на решението на КПКОНПИ, ищецът Б.И. е търпял, като пряка и непосредствена последица от започнатото срещу него производство по ЗКОНПИ неимуществени вреди, изразяващи се в силен психически стрес; емоционален и физически дискомфорт, вследствие на преживените събития във връзка със започнатото срещу него производство и принудителната промяна в условията му на живот, поради затруднения при осъществяването на социални контакти и влошаване на общуването му с близки и приятели; видима промяна в негативна насока на характера и поведението му, което го затормозявало допълнително да обяснява на околните причините; засягане на авторитета му като професионалист и пораждаше на чувство за неудовлетвореност от работата.

Ето защо, съдът приема за доказано, че са налице изискуемите кумулативно дадени предпоставки за ангажиране отговорността на ответника по чл.2а от ЗОДОВ за репарирание на причинените на ищеца неимуществени вреди.

По отношение размера на обезщетението, като съобрази горното, високият интензитет на преживените от ищеца негативни емоции, тяхната продължителност – осем месеца, неговите възраст, семейно и социално положение, обема на засегнатите му права, изложените принципни постановки в задължителната практика на ВКС, трайната практика на съдилищата при прилагане принципа за справедливост, решение № 353/06.11.2015 г. по гр.д. № 892/2015 г., IV г.о. на ВКС, намира, че дължимото от Комисията обезщетение за претърпени от ищеца неимуществени вреди, в резултат на образуването срещу него производство за установяване на конфликт на интереси и отмяната му като незаконосъобразно е 4500.00 лева, за която сума искът се явява основателен и доказан и следва да се уважи. За разликата до пълния размер, искът е неоснователен, поради което следва да се отхвърли.

Налага се изводът, че решението на БРС е правилно следва да бъде потвърдено, а въззивната жалба на КПКОНПИ – оставена без уважение, както и предявената насрещна въззивна жалба.

С оглед изхода на делото в тежест на въззиваемия са разностите на въззивника за

юрисконсултско възнаграждение в размер на 165 лева за въззивната инстанция .Въззиваемата страна не е направила искан за присъждане на разноси и липсват доказателства за направени такива, поради което, не се следват.

Водим от горното , СЪДЪТ

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение №21 от 15.03.2022 г., постановено по гр.д.№273 по описа на БРС за 2021 г.

ОСЪЖДА Б. М. И. ЕГН ***** да заплати на КПКОНПИ ЕИК 129010997 направени по делото разноси в размер на 165.00 лв. - юрисконсултско възнаграждение.

Решението подлежи на обжалване пред ВКС в едномесечен срок от връчването му на страните .

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____